

KONČNO NESKONČNO

FRANCI PEPERKO

In memoriam (1978–2016)

22. april–1. junij 2016

KIBLA PORTAL Maribor

“Smotrnost v produktu lepih umetnosti se torej, tudi če je namerna, vendarle ne sme kazati kot namerna. Drugače rečeno, lepe umetnosti morajo biti videti kot narava, tudi če se zavedamo, da so umetnosti.”

(Immanuel Kant, Kritika razsodne moči)

Franci Peperko (1978–2016) je bil v umetniškem zagonu na izvirni, žal prehitro zaključeni, ustvarjalni poti. Sočasno z vzponom pretanjene slikarske čutnosti ter občutkom za estetski hlad je eksponentno dvigoval tudi lastno produkcijo. Tako je tudi zapustil vznemirjujoč opus slik, ki pričajo o njegovem subjektiviranem bistvu; da ga namreč primarno niso zanimali slikarski modni trendi, temveč je trmasto ostajal zvest sebi.

Leta 2004 se je vpisal na Šolo za risanje in slikanje (Arthouse-College of Visual Arts) v Ljubljani, kjer je leta 2011 študij pod mentorstvom profesorja in akademskega slikarja Mladena Jernejca tudi uspešno zaključil. Že v času študija je Peperko nakazoval izjemen talent, ki med profesorji in kolegi ni ostal neopažen. Razstavljal je na več skupinskih razstavah in pogosto sodeloval na likovnih kolonijah. V delih je obravnaval predvsem naravo kot tako; zanimala ga je njena urejenost ter hkrati nujnost in neoporečnost. Simbolno je razpiral občudovani svet mitov, ki predstavljajo mejo med resničnostjo in iluzijo in so vezani na čas, ko je bila narava še neokrnjena, pristna.

Retrospektiven pregled umetniških del, ki so nastala v času študija in še nekaj let po zaključku diplome, so dokaz njegove prvinske miselnosti. V Peperkovih študijskih delih vidimo, da je precej časa posvečal študiju starih mojstrov. Predvsem v olju naslikanih tihožitjih prepoznamo naslone na holandske mojstre 17. stoletja. Risbe tihožitij so izdelane s trmasto natančnostjo, da so vidni detajlni odsevi svetlobe v namerno vključenem steklenem materialu, ki se tako tudi fizično raz-loči od ostalih. Peperkove risbe zagotovo kažejo dovršenost umetnikovega upodabljanja. Vešč svinčnika in oglja se potopi v upodabljanje realistične kompozicije, ki pa se v umetnikovi sproščenosti skoraj vedno zaključuje v nadrealizmu.

V post-študijskih letih se je delno naslanjal na realistično akademsko izročilo 19. stoletja in na umetnost starih mojstrov, ki je bila na slovenski umetniški sceni popularna že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. Realistično akademsko izročilo so namreč nagovarjali umetniki, kot Kirai Meško, Rudi Španzel in prav tako

prezgodaj umrli Bard lukundus, ki so skušali prelomiti z modernističnim akademizmom in estetiko abstraktnega slikarstva ter se vrniti nazaj k temeljem – k figuri in k formalnim idealom.

Franci Peperko je šel še korak dlje ter figuraliko nadomestil z naravo; a ne na krajinarski način, temveč z antropomorfizmom, pri čemer upodobljene motive drevesa nadomešča človeška podoba. To ga navsezadnje vodi tudi do končnega, z nadrealizmom prežetega zaključka.

Likovni motivi Francija Peperka so prepoznavni in ponavljajoči se, skoraj zmeraj blizu morbidni srhljivosti, upodobljeni na mističen način. Seveda ne moremo prezreti Tisnikarjevega vpliva, a nikakor ne v slikarski potezi, temveč v motiviki, ki je povezana z vsebinsko skrivnostnostjo vran in avtoportretov.

Umetnik je izzive iskal tudi v abstrakciji. Opus nastalih slik v abstraktnem slogu, serija Brez naslova, ki so nastale leta 2010, je naslikan z mešano tehniko v neki simbolni prepoznavnosti, ki nakazuje njihov nastanek v vsaj dveh ločenih fazah.

Franci je abstrakcijo gledal v naravi. Dokaz za to so črno-bele fotografije, nastale nekega nepredvidljivega jutra v času študija, ko se je umetnik po neurju s fotoaparatom odpravil iskat motive v Tivolski park. Naletel je na Jakopičev spomenik, ob katerem je strela udarila v drevo. To je bil povod za serijo fotografij, ki tokrat nosijo celo naslove, kar še dodatno izraža njihov pomen. Jakopičev demon je kompozicijsko postavljen tako, da spomeniku prilije demonsko senco, ob čemer črno-bela tehnika še dodatno poudari temačnost simboličnega boja Riharda Jakopiča z neurjem.

V diplomskem delu umetnik zapiše: "Vse risbe so narejene iz ekološko neoporečnih materialov. Tako medij (ogljje) kot nosilec (papir) sta narejena iz drevesa. Tako z mrtvim drevesom rišem na mrtvo drevo, drevo, ki pa je toliko živo, koliko zmotno si ga gledalec uspe predstavljati."

Franci Peperko je dokazal, da je vreden spomina v opusu slovenske likovne umetnosti. Hkrati ostaja tudi kot trpek opomin, da smo prehitro izgubili izvirnega slikarja, ki ob ustvarjanju odkriva, mestoma pravzaprav bliskovito repetira med občo raznolikostjo in odkrivanjem novih resnic. Časovna nedoločnost obstoja ga vodi namreč do spoznanja, da je aktualna "resnica" (karkoli to že je) odvisna izključno od njenega vsakokratnega nasprotja. In oba pola sta tu, pred našimi očmi, istočasno.

Franci Peperko je stopil onkraj neskončnosti. In z njim njegova resnica. V absolutni neskončnosti pa je tudi ta brez konca.

In to šteje.

Nina Jeza, Artists&Poor's

KIBLA PORTAL

Valvasorjeva ulica 40, Maribor, Slovenija

Odpiralni čas: od torika do sobote, med 16. in 20. uro